

Biblioteka Tarnów Opolski.

29.06.2021 – „ Dzień z książką; Książka, którą warto przeczytać".

Tematy spotkania :

1). 100 rocznica urodzin Stanisława Lema - najpoczytniejszy polski pisarz science-fiction czy może wizjoner ?

2). Pojęcie zmiany w dziejach ludzkości.

Moderator spotkania: dr nauk humanistycznych Elżbieta Skrzypek.

We wrześniu 2021 r. przypada setna rocznica urodzin Stanisława Lema, jednego z najpoczytniejszych pisarzy science-fiction, którego twórczość zaliczana jest do kanonu światowej literatury. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej docenił znaczące miejsce jego pisarstwa w literaturze XX wieku i ustanowił rok 2021 rokiem Stanisława Lema.

Urodzony najprawdopodobniej 12 lub 13 września 1921 jeden z najwybitniejszych przedstawicieli fantastyki naukowej, futurolog, felietonista, filozof. Studiował medycynę w rodzinnym Lwowie oraz na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Pierwsze utwory Lema o tematyce wojennej oraz zawierające elementy fantastyki naukowej były publikowane w czasopismach. W 1946 ukazała się nowela fantastycznonaukowa „Człowiek z Marsa” i została opublikowana w tygodniku „Nowy Świat Przygód”.

Jego pierwszą powieścią, którą napisał w czasie okupacji był „Szpital przemienienia”.

Kolejne jego powieści i opowiadania przetłumaczono na ponad czterdzieści języków i jak dotąd wydano w nakładzie 30 milionów egzemplarzy. „Solaris”, „Cyberiada”, „Głos Pana” czy „Bajki robotów” do dziś fascynują i inspirują pisarzy oraz twórców kina i teatru, a motywy z jego twórczości są obecne w kulturze masowej, np. w grach komputerowych. Charakterystyczne dla literatury Lema są wątki związane z pojawieniem się na naszej planecie przybyszów z Kosmosu jak wojny gwiazdne, „bunty robotów” skierowane przeciwko ich twórcom.

Wszystkie powieści przyniosły mu miano najwybitniejszego przedstawiciela polskiej fantastyki naukowej i zdobyły światowy rozgłos oraz liczne nagrody literackie.

Rozpoczęcie roku Lema to dobra okazja do zapoznania się z jego twórczością dla tych, którzy jej nie znają, a przypomnienie dla tych, którzy już się z nią zapoznali.

Wstęp do spotkania o Stanisławie Lemie odczytała Pani Jolanta Zdero.

Następnie dr Elżbieta Skrzypek omówiła futurologię jako naukę o prognozowaniu przyszłości i zaprezentowała pojęcie zmiany jakiej dotyczy trzecia fala przemian cywilizacyjnych. Odwołała się do książki Alвина Tofflera "Trzecia fala".

Toffler twierdzi, że ludzkość żyła i żyje w zmianie; autor nadaje im miano fal, bo falowo i coraz bardziej dynamicznie i z coraz bardziej powszechnymi skutkami zmiany następują. Fale przemian cywilizacyjnych są następujące:

1 fala - cywilizacja agrarna; wykorzystywano w niej siłę ludzi zwierząt, władzę

sprawowały elity

2 fala - cywilizacja przemysłowa (industrialna) trwała od XVII do XIX wieku i była niezwykle różnorodna i dynamiczna

(rozwój nauki i techniki, oświecenie, rozwój kapitalistycznej gospodarki rynkowej, bankowości, zmiana w sposobie wytwarzania i podziału dóbr, fabryk, edukacji, rodzina nuklearna; władzę sprawowali ci, którzy koordynowali organizację pracy, nieograniczona eksploatacja dóbr naturalnych, zmiana źródeł energii, masowość).

3 fala - nowe technologie, poszukiwanie nowych źródeł energii, ochrona środowiska, ekologia, problemy z klimatem, indywidualizacja człowieka, nowe przemysły-kosmiczny, oceaniczny, komputerowy, indywidualizacja edukacji, wychowania, przemiany rodziny, liberalizm ekonomiczny, społeczeństwo oparte na wiedzy, prosumpcja, bezrobocie, globalizacja.

Referentka odwołała się do licznych przykładów z dziedziny literatury i życia społecznego.

Na zakończenie dr Zofia Halska przeczytała artykuł Stanisława Lema z 2006 roku „Doktryna i praktyka”, w którym Lem kolejny raz przewidział zmiany, które zaszły w naszym kraju.

W lipcu tj. 13.07.2021 roku o godzinie 16.00 zapraszamy na ciąg dalszy niedokończonego tematu.

Wszystkim uczestnikom bardzo dziękuję za przybycie i jak zawsze bardzo miłe i interesujące spotkanie.

Monika Silarska

